

Szerkesztő: fűrés:

Nagy-Becskek,

Zapolya-utca 1-ső szám,

hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:Pleitiz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Zapolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.

Telefon 21. szám.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Felelős szerkesztő: Dr. Brájer Lajos.

Előfizetési árak:

Egész évre ———— 12 ft.

Félévre ———— 6 „

Negyedévre ———— 3 „

Egy hóra ———— 1 „

— Egyes szám ára 4 kr. —

Hirdetéseka kiadóhivatalban fogadtatnak el.
Azonkívül az összes hirdetés-irodáknak.

Megjelenik mindennap

vasár- és ünnepnapok kivételével.

Nagybecskerek, 1897.

XXVI. évfolyam, 59. szám.

Szombat, március 13.

Igazságügyi vita.

Nagybecskerek, márc. 13.

Általános volt a várakozás, hogy sima és nyugodt lesz a vita lefolyása az igazságügyi költségvetés fölött és a legmegcsontosodottabb szenzációsziimatolókat meglepte, mikor mindjárt az első nap egyszerre nagyobb és viharos hullámokat kezdett dobni a különben csendes és tükörsima vita. Az egyhangúság, melylyel az igazságügyi budget számoszlopait máskor a képviselőház ledarálni szokta, oly mozgalomnak és izgalomnak adott helyet, melyet nem annyira a hallott beszédek szakszerűsége, mint inkább azok rejtett tendenciája keltett. A kétes érdem, hogy ez a felesleges emóció keletkezett, Emmer Kornél képviselőt illeti, aki hála Isten nem szorult arra, hogy mint kuriai bíró törje magát egy jó felsőbírónak nehezen elérhető babérai után és aki könnyen érthető ambícióból a képviselőházban iparkodott magának tilést szerezni és itt egy furcsa beszédet eresztett meg, amely éles és indokolatlan módon a magyar igazságügy mostani vezetője, ennek munkatársai és egyuttal közvetlen előde, Szilágyi Dezső képviselőházi elnök ellen fordul.

Nem lehet a napisajtó feladata, hogy behatóan és szakszerűen foglalkozzék igazságügyi kérdésekkel, melyek nincsenek napirenden; de képviselőnek sem lehet a feladata az, hogy korábbi parlamenti határozatokat helyteleneknek állítson oda. Arról van szó, hogy a magyar büntető eljárás rendeztesék és a magyar magánjog kodifikáltassék. Mind a kettő a legnagyobb fontosságú és jelentőséggel teljes feladat. Ha most mindama momentuzus igazságügyi reformok keresztülvitele után, melyek az utóbbi években, Szilágyi óta és Erdély alatt keresztülvitettek, ime előáll Emmer Kornél és azt állítja, hogy először a magánjogot kellett volna kodifikálni és ezen tisztán személyes nézete alapján fegyvert kovácsol az igazságügy-miniszter ellen: ez legalább is indokolat-

lan eljárás, melyet elvtárostól semmi körülmények közt sem tudunk helyeselni.

A megtámadottak részéről való visszautasításra e pillanatban szintén nem akarunk reflektálni. Ez a visszautasítás egy nagy politikai tett volt, melylyel az illetékes tényezők eléggé bebizonyították rátermettségüket és kitűnő voltak. A laikusra azonban önkénytelenül is egy párhuzam tukumálja fel magát, amely párhuzamot egyrészt a megtámadott személyiségek: Szilágyi Dezső, Erdély és Plósz, másrészt Emmer Kornél közt vonni jogosultak vagyunk. Míg a megtámadott kapacitások a magyar igazságügy terén kívül is messze a haza határain túl európai kapacitásokká lettek, Emmer Kornél még mint kuriai bíró sem vitt véghez nevezetesebbet annál, mint hogy a tanács az általa referált ügyekből legkevesebbet hagyott jóvá és hogy az ő indokolásaiban mindig idegen származású tollakat lehetett észrevenni. Ha törpék szellemóriások leküzdésére készülődnek, ez nem annyira komikus, mint inkább szánalmas benyomást kelt. És ezt a hatást Emmer ur is biztosította magának.

A sajtó.

Nagybecskerek, március 13.

A sajtót hosszú idő óta a hetedik nagyhatalomnak tartják. És csakugyan ez a nagyhatalom nem illuzórius, hanem létezik is, mint ilyen, és mérhetetlen a hatalma. Irányítja, sőt teremti a közvéleményt, milliók elhatározásait, s nem egyszer a többi hat nagyhatalmat is. — Pedig nincs fegyveres hadserege, hogy golyóval, bombával küzdene; táborakara csak aczéltollak kezéből áll, a kik az apró fegyverrel oikor egymást támadják a legélesebben és a leghevesebben.

Ami hadserege tagjait illeti, — mondjuk ki őszintén — félelmetesek. A közönség ma még nem szereti a toll fegyvereseit, sőt idegenkedik tőle. Tiszteletet mutat ugyan iránta, de csak azért, mert fél, hogy tolla hegyére találja venni-

Indiszkkrétnek, befurakodónak tarja, de azért meghívja tűzhelyéhez, asztalához, és miközben bepillantást enged életébe: a mások életére és visszasságaira kívánja tereelni annak a figyelmét, a kinek csakis a közérdeket és a nagy közvéleményt lehet önzetlenül szolgálnia. — Pedig a magyar sajtó, a hazai hírlapirodalom — kevés kivételével eltekintve — valóban a nagy magyar közvélemény tolmácsolója. A nemzeti kultúra, haladás, a nemzeti követelések leglelkesebb, legigazibb, leghatározottabb és legönzötlenebb szószólója. A holt betűk megelevenednek, kiáltanak íróik helyett és a kiáltás nem vész el a pusztában, meghallják mindazok, kikhez intézve van, és táborba tömörülnek, hogy segítsenek megtestesíteni egy-egy eszmét a szép, a nemes, a jó ügy érdekében.

Tekintsünk vissza néhány évtizedre. E néhány évtized alatt óriási lépésekben haladt országunk minden téren. S vajjon nem illet-e meg ez óriási előhaladásban az oroszlanrész a sajtót? Nem e a sajtó előrehaladásával párhuzamos az ország általános előrehaladása? Jó lapok keletkeztek a vidéken, melyek felölték a vidék érdekeit, központosították, tömörülésre készítették külön élő társadalmát, a vagyonsodás szempontjából ipari vállalatok alapítását sürgették, a közművelődés tekintetében pedig közhasznú egyesületek felállítását, stb. Ezek a semmiségből keletkezett lapok hatalmas tényezőkké váltak, melyekre nagy feladatok neheztek; és mert e nagy feladatoknak helyesen, öntudatosan feleltek meg, lett a magyar sajtó a közvélemény képviselője minden ellenszenv, minden félelem dacára, mi ma még balga előítéletképen a hírlapirodalom és különösen annak egyes tagjai iránt élénken él sokaknak szíve mélyében. — E balga előítélet persze mindinkább szűnőfélben van; és, noha még sokan haragszanak a sajtó igazmondására, százezren többen vannak, kik köszönettel és hálával veszik azt a jótékony hatást, mit a nemes hivatást teljesítő és betöltő sajtó gyakorol.

Ha most már a külföldet vesszük: általánosságképen ki kell jelentenünk, hogy a mi hazai sajtónk szép vonala mellett éppen nem térnek el a többi nemzetek sajtói sem, sőt elhagynak minket. De talán más nemzeteknek

A „TORONTÁL“ tárczája.**Első szerelmem.**

Nagyban folyt a drukk a gymnasium II. osztályában, közelgett a vakáció és ilyenkor a referálások a kalkulusok kijavítása céljából elmaradhatlanok.

Magam is alaposan ingadoztam a számtanból a hármas és négyes között.

Eppen referálni indultam Pennás bácsihoz, a számtan tanárához, hogy egy hármast kikunyoráljak tőle, amidőn a Posta-utca sarkán találkoztam Fehér gyógyszerészék Arikájával.

Mult évben a leányiskola majálisán láttam utóljára.

Istenem, milyen boldogság volt a viszontlátás. Elpirultam a fülem hegyéig; ő dettó.

Milyen szép volt, milyen elragadó. Nem volt ő már kis leány, hiszen már 10 éves lehetett.

Hirtelen elhatározással hozzája csatlakoztam, hogy elkísérjem a zenedéig.

Kerülő utakon haladtunk és lehetőleg lassítottam lépteinket, hogy minél tovább élvezhesük a zavartalan, boldog egyedüllétet.

Egy járattal, szük utcába érve, felhasználtam az alkalmat és benyultam zsebembe, onnan egy valódi egyiptomi cigarettát huztam ki, (a papából való volt, abból kínáltam meg magam néhány darabbal) imponálólag rágyujtottam és oly büszkén mentem, mintha legalább is a nyolcsodik osztályba járnék.

Nem is hagyta szó nélkül Arika.

— Jé, Géza, maga így olyan igazi férfiasan néz ki, maga így igazán tetszik nekem! Bizony Isten!

— Hja, nem vagyok én ám már mai gyerek, már 13 éves vagyok!

— Jé, hát hogy van az akkor, hogy maga még mindig csak a II ik osztályba jár?

— Tudja Arika, a mult évben is a II ik osztályba jártam és... és...

— Szégyelje magát! Megbukott ugy-e?

— Na igen, megbuktam, de nem azért buktam meg, mintha nem tanultam volna, de hogy, korántsem, a tanárok haragudtak reám, mert többet tudok mint ők és azért buktattak meg. Hanem meg is bosszulom magam rajtuk!

— Hogyan? Mivel?

— Hát először is nem fogok nekik a vakációban köszönni, másodsor mindig bottaa járok, harmadsor pedig beverem az ablakjaikat. Ha pedig letesszem az érettségét, kihívom őket pár bajra és megölöm mindannyit.

Eközben elértünk a zenedéig és nekem bucsut kellett vennem Arikától.

Ez időtől kezdve mindennap délután 3 órakor pontosan vártam a Posta-utca sarkán Arikát, hogy a zenedébe kísérjem.

Vizsga után a bizonyítványt kikaptuk és csak akkor jöttem annak tudatára, hogy ennek a mindennapi zenedébe kísérésnek mi az eredménye. Először is az, hogy fene mód beleszerettem Arikába (és ő természetesen viszont), másodsor meg az, hogy a helyett, hogy csak egyből buktam volna meg, megbuktam őtből. Misem természetesebb, minthogy Arika hasonló sorsban részesült, mint én.

Féltem haza menni, tudtam, hogy apám kegyetlenül elrak a haza hozott szekundákért, feltettem tehát magamban, hogy megszököm és pedig nem egyedül, hanem Arikával.

Eme tervemet közöltem vele és ő örömtől sugárzó arcczal adta beleegyezését a szökésbe.

Hamar elkészültünk a tervünkkel! Délelőtt 11 órára járt az idő és ilyenkor a papa még a hivatalba van, elhatároztam tehát magamban, hogy még előbb haza megyek elbucuszni a papa cigarettá skatulájától és emlékebe néhány darabot zsebre dugok. Arika is haza akart menni, a speizban a bisalmasajttal volt egy kis beszélni valója.

Abban egyeztünk tehát meg, hogy most haza megyünk és pontban déli 12 órakor a templom előtt szökésre készen ismét találkozunk.

Miután a cigarettá doboztól, no meg a czukor szelencétől is egy érzékeny bucsut vettem, elindultam a találkozási helyre.

Alig volt háromnegyed 12 óra, a mikor én már a templom előtt izgatottan szöttem a további terveket.

Fél egyre járt már az idő, és Arika még sem jön. Végre jön Arika kis huga az Ilonka és nekem egy levelet ad át.

Balsejtelem fogott el Istenem, talán nem bírta megvárni a szökés idejét és irántami szerelméből öngyilkossá lett! Most tölem bucsusik! Reazketve bontottam fel drága sorait és olvasom:

Edes kis cigányom! (Mindig így szólított meg, szegény.)

Haza érve nem birtam ellentállani (mondtam! nem birt ellentállani és bizonyosan a

inkább meg van adva az isteni kegy is, hogy sajtójának helyzetével, jelenével, multjával és jövőjével törődjék és fejlődéséért áldozatokat hozzon. — Egyik nemzet most is akar újabb áldozatokat hozni a sajtó örökké égő oltárára. Az egész művelt világ figyelmét, érdeklődését és rokonszenvét keltette fel az a mozgalom, mely oda-irányul, hogy a sajtó előrehaladása ismét hatalmas mértékben biztosítsa új kedvezmények által, melyeknek legnagyobbikát a szabad és bélyegmentes postaszállítás képezésé.

Mily horderőt is foglal magában ez a terv, mely bár mielőbb tesztet öltene a művelt világ minden országában! — Gondoljunk csak arra, hogy a mai közönség mit kíván a lapoktól, a milyennek kell lennie a sajtónak, hogy a közönség által elfogadassék, respektáltassék a szavának sulya legyen. A sajtónak mai nivója valóban rengeteg áldozatokat emészt fel és azért az állam- hatalomnak oda kellene hatni, hogy tőlük telhetőleg a sajtó tényezőiről levegyenek minden terhet és ezzel elősegítsék virágzását, elterjedését.

Épp azért, mint a hazai sajtó egyik szerény tényezője, mi szívből óhajtuk, hogy hírlapíróink szövetsége is tegye meg a mi tőle telhetik — általában a külföldi mozgalom ébren találjon bennünket is, és mikéint sok rossz eszmét, most az egyszer plántáljuk át a kiváló horderéjű eszmét a mi talajunkba, abba a talajba, hol a hazai sajtó eddig is izmos gyökereket hajtott.

HIREK.

Tájékoztató.

Március 15. Főigazgatási bizottság.
A gőzfűtő naponta reggeli 6 órától nyitva van; nők szőrére kedden és pénteken délután.

— **Zmejanovic püspök.** Illusztris vendége lesz ma városunknak, amennyiben Zmejanovic Gábor verseczi szerb püspök az esteli vonattal Nagybecskerekre érkezik. Örömmel üdvözlőjük városunkban a kiváló egyházfőt, akinek üdvözlésére, mint értesülünk, a város és a szomszéd községek hazafias szerb lakossága küldöttséget meneszt.

— **Személyi hír.** Dr. Dellimanic Lajos alispán ma este érkezik vissza Nagybecskerekre.

— **A temesbégavölgyi vízszabályozó társulat** folyó hó 20-án tartja közgyűlését, melyre már ismételtén felhívtuk az érdekeltek figyelmét, annál is inkább, mert ezen közgyűlés lesz hivatalos az oly régóta húzódozó birtokviszonyokat rendezni a társulat finansziát a rendes mederbe terelni.

— **Kinevezés.** A m. kir. pénzügyminiszter a módosi m. kir. adóhivatalhoz Beke Árpád s.-sz.-györgyi díjtalan adóhivatali gyakornokot adótitkárrá ideiglenes minőségben kinevezte.

kutba ölte magát! Isten! Istenem!) és bementem a konyhába (bizonyosan a konyhakéssel vágta el a nyakát) megnézni, hogy mit főznek ebédre, és láttam, hogy turos gombóc van, ezt pedig én nagyon szeretem, s így elhatároztam, hogy most nem szököm meg.

Csókolja hü

Arikája.

Kiejtettem kezemből a levelet!

Mit, hát ő előtte kedvesebb a turos gombóc mint én? Oh te prózai leány! Engem, ki késs lettem volna érte még a Lúpe Jenővel is verekedni (pedig ő volt a legerősebb az osztályunkba) egy nyomorult turos gombócért cserben hagy. Es még hozzá azt mondja „hü Arikája.”

Feltettem magamban, hogy soha többé nőre nem nézek, gyűlölni fogom a női nemet, ki képes egy turos gombócért egy forrón szerető férfit szívet elhagyni.

Mit volt mit tennem, mint egyedül szökni. Keserűséggel szívemben, cigarettákkal zsebemben utnak indultam.

Egy jó gondolat villant át agyamon. A szomszéd faluban — most színészek vannak, el megyek oda és beállok színésznek. Arrafelé vettem tehát az utamat. Délután 6 óra volt már, a midőn oda érkeztem. Felkerestem a direktort, Ripacs Lehel urat, és felajánlottam neki szerződésedet.

Az igazgató ur igen nyájasan fogadott és azonnal szerződöttetett.

Felvezetett a kocsis szinben épült szinpadra és beoktatott a szerepemre. Nagy hivatásom is volt ám! En huztam fel a függönyt. Nekem volt tulajdonképpen a legfőbb szerepem, mert ha én

— **Arvédelmi intézkedések.** A földmivélségi miniszter körrendeletet bocsátott ki valamennyi törvényhatósági joggal felruházott város polgármesteréhez. A rendeletben tudatja a miniszter, hogy az ármentesítő társulatok, biztosok és hatóságok közvetlen megkeresésére a táviró hivatalok a kereskedelmi miniszter utasítása folytán permanens táviró szolgálatot tartoznak tartani, valamint hogy katonai segédlet készenléte tárgyában is már megtették a kellő intézkedéseket. A távirati szolgálat kérelmezésére első sorban a vízvezeték és ármentesítő társulatok illetékesei, amint hogy a felmerült költségeket is ezek tartoznak viselni. A katonaság igénybevétele a hatóság rendel el, s az itt felmerült költségeket az érdekeltség viseli.

— **Az anyakönyvi hivatalból.** A nagybecskereki anyakönyvi hivatalban legújabbán a következők bejelentések történtek:

Született: Milenov Milán gk. napszámos, fia. — Seifert Anna rk. leánya. — Jung Bálint rk. szabó, leánya. — Penyó István rk. béres, fia. — Paulich József rk. szolga, fia. — Jenisch Krisztina rk. fia. — Néh. Turinszky Mátyás gk. napszámos, fia. — Bäker Antal rk. napszámos, fia. — Tomits György gk. irnok, leánya. — Frank József rk. vasuti munkás, fia. — Turinszky Mladen gk. szolga, fia. — Kunszt Péter rk. kőműves, leánya. — Edelmann Ottó rk. főgymn. tanár, leánya. — Lischka István rk. kereskedő segéd, leánya. — Palatinus György rk. földműves, leánya. — Szekosán József rk. zenész, fia. — Molecz András ág. ev. szabó, fia. — Stankov Dusan gk. papucos, fia.

Meghalt: Tolveth Szilárd rk. városi pénztáros 48 é. k., szívhűdé. — Borbély Lajosné rk. 35 é. k., tüdővész. — Özv. Springer Györgyné rk. 43 é. k., májlob. — Milánov Vukoszáva gk. 18 hón., rángörce. — Feketics János rk. 3 é. k., veselob. — Pivarszki Csedimir gk. 9 napos, göröcsök. — Vuin Péter gk. szolga 15 é. k., tüdővész. — Szobotka Julia ev. ref. 2 é. k., vörheny. — Tabák Péter rk. napszámos 41 é. k., eskóros elmezavar. — Ifj. Szolga Mihály rk. 70 é. k., vakbéllob. — Aradi János rk. 2 é. k., tüdővész. — Vanya Erzsébet rk. 3 é. k., tüdőlob. — Feiszt József rk. 13 hón., hörgurub.

— **Blaháné az ezres bankón.** Az osztrák magyar bank most készített az új tíz, száz és ezerkoronás bankjegyek rajzait. Az ezresek magyar oldaláról még hiányzik a két gényusz alakja. A bank budapesti vezetésének, mint az E. U. írja, az az ötlete támadt, hogy gényusznak két szép magyar nőt rajzolhat fel a rögtön a kivitelre terve, elhatározták, hogy Blahánét és a budapesti társaságnak egy másik szép asszonyát rajzolhatják meg a nagy bankókra. Blaháné szívesen engedett a kérésnek s egyik legjobb arcképét már el is küldte a bank kor-mányzatának.

— **Merénylet egy jószágfelügyelő ellen.** Tegnap hason című híreinkre vonatkozólag tudósítottunk arról értesít, hogy közleménye nem felel meg mindenben a valóságnak, különösen az eset nem a temesvári, hanem a nagybecskereki törvényszék elé tartozik.

a függönyt nem huzom fel, akkor a közönség nem lát semmit.

Eppen a „Zöld hasu táncos vagy a falra mászó papucs” című történelmi drámát adták. (Az igazgató maga írta.)

8 óra. Az igazgató ur harmadszor csenget, a nézőtér elcsendesedik és én dobogó szívvel felhuzom a függönyt.

Az igazgató ur belépett a szinpadra és miután megmagyarázta a közönségnek, hogy hol áll a szinpadon a kandalló, hol a könyvvállvány a könyvekkel, hol vannak a fotelok és hol van a kanapé, hol az ablak stb. megkezdették az előadást.

Óriási sikerrel és tetszés között folyt le az előadás. Sirt az egész közönség.

Az előadás után az igazgató ur megveregette a vállamat és megdicsért, hogy oly ügyesen huztam fel és eresztettem le a függönyt és nagy jóvót jósolt nekem a színészet terén.

Előadás után a falu intelligentiája, a bíró, a kántor és a harangozó meghívtak az egész társulatot (öten voltunk) egy barátságos vacsorára.

A menu állott szalonnából és vöröshagymából. Bort azonban nem kaptunk. A direktor ur eme szomorú körülmény tudatára jöve, bevágott még három hagymát és aztán aludni küldött bennünket.

A direktor ur, a hős szerelmes és én a fás-kamrát rendeztük be magunknak hálószobának, míg ellenben az igazgatóné és a jól conservált primadonna, tekintve, hogy a gyengébb nemhez tartoznak, a kocsiszinbe, az omnibusz kocsiba hajtották fejüket nyugalomra.

— **Márczius idusa.** Megünneplik minden évben ennek a napnak nagy diadalát. Országfelfszabadító jelentősége előtt elhallgat pártoknak és érdekköröknek lármázó vételkedése és a színváltó hazafiság is magába fojtván nagy idők nagy emlékeinek. Nagyok és kicsinyek, igazak és farizeusok leborulnak a valóra vált eszmény előtt, ki igaz hálából, ki meg erőszakos hatása alatt a nagy többség szent áhitatának. Tömjén és áldozás, hitmarasztó szimbolumok és miszteriumok nélkül is kibontja varázshatását minden népek és nemzeteknek ez az egy vallása és vezeti igazhívőit költőitárai elé, amelyeken dicső elköltözötteknek örökiobogásu emlékezőte ég. Napjaink emlékoszlopához visz a hála, a talpazatára egy virágot teszünk és emlékezünk régiekre, akik felszabadították ezt országot legnagyobb jármu alul. Ehhez az ünnephez nincs köze sem a kegyeletnek, sem a nemzeti büszkeségnek. Ez az emberiség ünnepe. Akár magyar, akár más fajbéli az az ember, aki ennek a hazának a földjén él, annak jussa van hozzá, hogy Istentől vett jogaiban senki meg ne sértse. A gondolat-szabadság elvitathatatlan joga az embereknek és a valóban szent igazságok kivívásáért nem folyt még el embervér. Győz az erejénél fogva. Szó és írás vitva ki náunk is a sajtószabadságot és azért illik, hogy márczius idusán felzendüljön minden ajkon a hálaszó, hogy ime szabadok vagyunk. Nagybecskereken illő ünnepélyességgel ülik meg márczius tizenötödikének napját. Mint már említettük is, ünnepélyt rendez a magyar olvasókör, holnap este pedig a kereskedő ifjak egylete.

— **Szocialisták a megyében.** Nagy-jécsai levelezőnk írja: A helybeli szocialisták multkori sikertelen kezdeményezésük után nem kedvetlenedtek el, hanem újból folyamodtak, hogy a fősolgabíroság engedje meg a gyűlést. Baron Ede és Blumm Róbert, a kezdeményezők csütörtökön létre is hozták a gyűlést, melyen ők maguk bejelentkeztek. Baron a szocializmus fejlődéséről szólt, vonatkozással a Dózs-féle pórlázadárra, valamint a negyvennyolcas eseményekre, Blumm pedig a sajtóról tartott előadást, miközben ki-sütötte, hogy az általa szerkesztett szocialista lap a legjobb minden hasonló között és kérte a jelenlevőket, hogy rendeljék azt meg. A beszédeket a jelenlevő fősolgabíró többször kénytelen volt félbeszakítani s figyelmeztette a szónokokot, hogy mérsékeljék magukat. Egyedül a fősolgabíró tapintatos eljárásának köszönhető, hogy semminemű rendzavarás nem fordult elő.

— **Öngyilkos katonaszökevény.** A temesvári szekeres ezred egyik közlegénye tegnap délután önként vált meg az élettől. Beleunt a katonaeletbe és mult vasárnap eltűnt a városból. A hétfői napi parancs szerint Isach János innár mint szökevény szerepelt és országszerte köröztek. Nyomára sehhol sem akadtak, mig aztán tegnap este holtteste a katonai halottas kamarába nem került, a hol boncolás alá vették. A

A mint lefeküdtünk az egész társulat rákezdett a hortyogásra, csak én nem voltam képes szememre az álmat ró erőszakolui.

Elfogott a honvágy. Az este elért sikereim egy kissé ugyan elkápráztattak, de a gyomrom az bizony rettenetesen kívánczozott haza.

Elhatároztam tehát magamban, hogy meg szököm a társulattól és elmegyek haza.

Éjszaka volt, nem mertem utnak indulni, megvártam tehát a hajnalt.

Hajnalban nesz nélkül felkeltem és utnak indultam vissza, hazafelé.

10 órára járt az idő, amidőn a kiskapunkhoz értem.

Amint beléptem az udvarba, édes anyám az ablakon keresztül megpillantva, elem sietett és könnyes szemmel ölelte meg a már elveszettnek vélt fiát.

Apám is, amint megpillantott, elem sietett és no, éppen nem sirt, no meg nem is ölelt meg, hanem ahelyett amugy Isten igazában megrakott, sőt még biztatott, hogy folytatása még csak ezután jön.

Édes anyám dugva reggelit adott, nehogy apám meglássa és eközben jóakaratiul megdorgált, előadva azt is, hogy Arika mindent elmesélt nekik, no meg az ő szüleinek is, és hogy Arika papája megígérte, hogy amint velem össze fog jönni, meggyőződést fog szerezni magának arról, vajjon a nadrágom nem poros-e?

Károly Géza.

Temesvárhoz közel fekvő erdőben látták utoljára életben. Egy birkapászor lett figyelmes a szökött katonára, a ki mintha félszü volna, járt föl s alá az erdő szélén. A pásztornak mindjárt feltűnt a katona szokatlan viselkedése. Egy darabig csak nézte. Végre közeledett az ismeretlen katonához. Ibach ezt látva, bemenekült az erdőbe és akkor hajította végre iszonyu tettét. Hamarosan letépett egy vadvenyigérel egy száraz, vékony ágat és azt nyaka körül hurkolva, fához kötötte. Pillanatnyi idő volt az egész. Mikor a pásztor ráakadt, a katona már ott czüngött holtan, eltorzult arcával, megkékült kezekkel. A megrémült pásztor az esetet nyomban feljelentette a mehalai rendőr-égnak, a honnan a temesvári katonaság aztán értesült, hogy a szökevény kézre került, de holtan.

— Tizennyolcz év. Szegedről írják: Tizennyolcz éve annak, hogy a víz elhagyta medrét és bejött a városba lakni, kikergetvén házaikból az embereket. Tizennyolcz éve esett ez a szomorúság, mikor a Tisza megölte Szegedet. Tizennyolcz éve mult annak, hogy halálkínjában a város és sirtak férfiak, agok, asszonyok és gyermekek és átkozták a vigasztalan sötét éjjelt, amely minden elevennek rémületet hozott. Es roppantak össze a házak s itt ott tűz gyult ki az uratlan áradat fölött, melyben tetemek usztak, ember és kiskutya egy. Az újságok megírták nagy kövér betűkkel, hogy Szeged még áll, Szeged még tartja magát, mikor már nem állott Szeged és nem tartotta magát, hanem meg volt ölte már tökéletesen. Ennek tizennyolcz éve most, ennek a pusztulásnak zugott újra az öreg harang, mely azon időben erős szavával a város pusztulását siratta. Ma délelőtt hálaadás volt a belvárosi templomban a földtámadásért, amelyen résztvett a hatóság is. Az ünnepi misét teljes segédlettel Ivánkovic János rosznyói püspök végezte.

x Testi fájdalmakon sokan jó kedvük által humorral tulteszik magukat. De ez soká nem segít, különösen rheumatikus fájdalmaknál más segítség után kell nézni. E fájdalmak ellen egyszerű figyelmeztetnek bennünket, amely igen ajánlatosnak tűnik fel. Ezen szer a Kwizda Ferencz János korneuburgi kerületi gyógyszerész, cs. és királyi udvari szállító által előállított köszvény fluid, mely ficzomok, izom és izomszálak merevülései és görcsök ellen, továbbá erősitőül, elő és utóerősítőnek nagy fátadalmak, hosszú gyaloglások stb. alkalmával sikeresen alkalmaztatik. Sok elismerő levél és okmány áll e szer hatásáról betekintés végett rendelkezésre.

x Prince of Wales Extra Sec a legmagasabb elismerésekkel, 2 díszoklevél, 4 arany érem és 10 első díjjal kitüntetett pezsgő Hölle Márton első magyar pezsgőgyárából Buda Eörsön. Kapható a főraktárban Haidegger Odön fűszer és csemege kereskedésében Nagybecskerekben.

Színház.

Huszárcsiny.

Az első zónaelőadás is lefolyt, igaz ugyan, hogy végtelen csekély, de annál hálásabb közönség előtt. Az efféle előadások nem szoktak valami nagyon komolyak lenni s a legjobb akarat sem képes elmondani, hogy a szereplők összes igyekezetükkel játszanak. Van benne valami különös élvezet a színészekre nézve, hogy ne kelljen pontosan alkalmazkodni a szerephez és folyton remegni, hogy no most ezt, meg azt paczkáztam el! A tegnapi előadás mindazonáltal elég jó volt s mint kiemelkedő pontokat felemlíthetjük Ferenczy gyönyörű énekét, Pogány Janka főléges tánczát és Szathmáry csaplását. Mindhárom annyi buzgalmat fejtettek ki, amennyi nagyon is sok volt egy zónaelőadáshoz.

— Az első hét végén. A mai nappal befejeződött a színi szezon első hete s bizonyos jóleső öröm fogja el lelkünket, mikor azzal a tudattal nézünk vissza a lefolyt előadásokra, hogy Halmi nemcsak azt váltotta be, a mit ígért, de többet is adott annál. S a jó becskeri közönség, a mely olyan pártolásban részesíti Halmait, mint még eddigé egy igazgatót sem, — megteszi azt, a mit csak ritkán tapasztalunk: megtölti nap nap után a színházat és élvezi is az előadásokat. Rossz előadást még eddig nem láttunk. A társulat női tagjai mind a régi kipróbált erők, kiknek már fellépte is biztosítja a sikert; Hahnel Aranka minden este játszott s ha hozzátesszük, hogy a legnehezebb rész mindig az ő vállain volt, méltányosnak aláljuk, hogy pár napig pihenni fog, Szohner

Olga, ez a temperamentumos fiatal naiva csakis a „Szikrá”-ban játszott valamivel nagyobb szerepet, de ezt az alakot olyan tökéletességgel adta, annyi igaz vonással ruházta fel, hogy ha más sem játszana, az Antoinetteért egymagában megérdemelné a művésznő nevet. Annál nagyobb kár, hogy nem látjuk sűrűbben, mert hát végre is a tehetségeket nem okszerű dolog paragon hevertetni. Csige Böske sokat ígér, de eddigé nem volt még alkalmunk meggyőződni róla, hogy mennyit vált be az ígértből. Az énekesnőket ma este halljuk majd nagyobb szerepekben. A férfiak között igaz ugyan, hogy nincs itt Molnár László és Szakács Andor, de azért Tóth Elek a jövő embere s Déry Béla nem válik szegényére egy színpadnak sem. Nem is szólunk Halmi igazgatóról és Csige Lajosról, akik minden felléptük alkalmával tudnak valami újat produkálni. — Az első bérlet nem sokára lejár s mint értesülünk, máris megindult a mozgalom, hogy Halmi második bérletet is csináljon. A közönség határozottan kívánja és mi részünkről is reméljük, hogy az igazgató eleget fog tenni e kívánalomnak.

Legujabb hírek.

Kréta.

Athén, márcz. 12. Szuzes külügyminiszter a washingtoni görög követhoz táviratot intézett, melyben az amerikai szenátusnak, rokonszenves nyilatkozataiért köszönetét fejezi ki. A cyprusi érsek táviratot küldött a királynak, ki válaszában arra kérte az érseket, hogy fejezze ki hálás érzelmeit Cyprus népének. — Karakas kapitány, a fölkelők herakleioni parancsoka az olasz parancsnok előtt tiltakozott a flották akciója ellen, mely a mohamedánok érdekében részrehajló. Egyidejűleg kijelentette, hogy szilárd elhatározása, hogy Hierapetrát megtámadja. A hírlapok hevesen kikelnek az olasz pánczélos hajó eljárása ellen és azt ajánlják a külföldi önkénteseknek, hogy Görögországba való utazásukat halasszák el.

Páris, márcz. 12. A lapok egy része szigoruan elitéli Reineck görög tengernagy eljárását, ki az európai tengernagyok békes nyilatkozatait ígerte daczára nem közvetítette a krétai keresztényeknek. Az a körülmény, hogy a nagyhatalmaknak Kréta autonómiáját illető szándékait a fölkelőkkel nem tudatták, szintén Görögország rosszhiszeműségét bizonyítja. Félő, hogy a görög kormány épen ilyen hamis játékot üzne, ha a hatalmak csakugyan beleegyeznének a plebiszcitumba. — A „Le Journal” trikalai levelezője azt jelenti, hogy ott 20.000 ember van összpontosítva. Azonkívül a határra számos irreguláris tüzért szállítottak.

Konstantinápoly, márczius 13. A szultán magánpénztárából tegnap nagy összegeket fizettek a hadsereg szállítóinak. A határon levő csapatok élelmezése a rossz utak, a kedvezőtlen időjárás és a nagy hó miatt nagyon nehezen megy. Az összekötő vonalokon folyton vannak fennakadások. A porta kijelentette, hogy a forgalom eszközését állami kezelésbe veszi át. Ma indult el a 30-ik katonavonat Szalonikibe a 38-ik redif zászlóaljjal.

Táviratok.

Országgyűlés.

(A képviselőház ülése márczius 13-án.)

Budapest, márcz. 13. (A „Torontál” eredeti távirata.) A képviselőház ma folytatta az igazságügyi költségvetés tárgyalását.

Az első szónok Erdély igazságügyminiszter volt, ki az általános vitában tett kifogásokra és kérdésekre felelt. A katonai büntetőtörvénykönyvre vonatkozó félreértett fejtegetéseket magyarázva, rámutat arra, hogy ez nem téveszthető össze a polgári büntetőtörvénykönyvvel. Nem áll fenn továbbá Horvát-Szlavonországra nézve államjogi akadály, hogy a katonai büntető eljárás reformja ott is behozassék, mindamellett azonban a polgári büntető eljárást illetőleg Horvát Szlavóniában az autonómia áll fenn. Kijelenti beszéde folyamán a miniszter, hogy a polgári törvénykönyv kodifikálása után azonnal az ügyvédi rendtartás revízióját kezdeményezi. (Helyeslés.) A törvényszéki orvosi szenátus ellen intézett támadásokra válaszolva egyuttal szól a börtönügyről is, mely nálunk modern nivón áll, amint azt a külföldi szaktekintélyek is készséggel elismerik. (Hosszas éljenzés.) Beszéde végén ajánlja szónok javaslatát elfogadásra.

Hosszantartó élénk helyeslés követte a miniszter kiváló beszédjét, mire a Ház a javaslatot általánosságban elfogadta.

Ezután következett a részletes tárgyalás.

Az ülés végén Kossuth Ferencz azt indítványozta, hogy hétfőn, a szabadság nagy ünnepén ne tartson a Ház ülést.

A javaslatot egyhangulag elfogadták.

A tőzsdéről.

Budapest, márczius 13. (A nbecskeri Lloyd társulat távirata.) Kötöttet buza őszire 7.22—24, buza tavaszra 7.87—88, buza május júniusra 7.77—78, tengeri 3.68—70, zab 5.68—70, repce 10.45—50. Buzában a kínálat és vételkedv lanya, heti forgalom buzában 229.746 mm., tengeriben 24.815 mm., néhány ezer vagonra menő készáru 2¹/₂ krral olcsóbb.

VASUT-ÜGYEK.

Magy. kir. államvasutak.

Hirdetmény.

A m. kir. államvasutak igazgatóságától vett értesülés szerint a magyar délkeleti h. é. vasut versecz gattajai vonalán f. évi márczius hó 15. ével új menetrend lép érvénybe. Az új vonatok közlekedési ideje a következő lesz.

Az első vonat Verseczről reggel 3 órakor fog indulni és Gattajára reggel 4 óra 55 perczkor érkezni, a második vonat Verseczről déli 12 órakor indul és Gattajára d. u. 2 óra 24 perczkor érkezik.

Az ellenkező irányban az első vonat Gattajáról reggel 5 óra 40 perczkor fog indulni és Verseczre d. e. 8 óra 4 perczkor érkezni, a második vonat Gattajáról d. u. 5 órakor indul és Verseczre este 7 óra 12 perczkor érkezik.

Budapest, 1897. márczius 7-én.

Az igazgatóság.

(Utányomás nem díjazatik.)

Városi színház.

Nagybecskerek, szombat 1897. márczius 13.

Kisasszony feleségem.

(Marjolaine.)

Nagy operette 3 felvonásban. Zenéjét szerző Lecoque.

Személyek:

Palaméd Vanderbum	—	—	—	Szilágyi
Hannibál	—	—	—	Ferenczy
Frikkel	—	—	—	Pozány Janka
Pétersop	—	—	—	Szathmáry Árpád
Deszkublak	—	—	—	Tihanyi Katicza
Serbek	—	—	—	Schusztér
Polgármester	—	—	—	Csige Lajos
Kikiáltó	—	—	—	Arday A.
Marjolaine	—	—	—	Halmainé
Avelin	—	—	—	Serfőzy Zsenni

Kezdeté este fél 8 órakor.

Dr. Brájjer Lajos távollétében a szerkesztésért felelős
Mayer Rezső.

Hirdetések.

19011-15.2

**KWIZDA féle
KORNEUBURGI
marha-táppor**

több mint 40 év óta a
legjobb istállóban haszná-

latban, étvágyhiánynál, rossz
emésztésnél, valamint tehe-
neknél a tej javítása s a tejelő-
képesség fokozása czéljából.

Egy dobozzal 70 kr.,
fél dobozzal 35 kr.

Valódi csakis akkor, ha a fenti
védjeggyel van ellátva. Kapható
minden gyógyszerertárban és dro-
gueráriában.

FŐRAKTÁR:

Kwizda Ferencz János
csász. és kir. osztrák-magyar és
román királyi udvari szállító ke-
rületi gyógyszerertárban,
KORNEUBURG, Bécs mellett.

974. tkv. szám. 1897.

Árverési hirdetmény és árverési feltételek.

A nagybecskereki kir. törvényszék,
mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy a
kir. kincstár végrehajthatónak Kollár Vászsa
és Kollár Mária sz.-ittebei lakosok végre-
hajtást szenvedők elleni 104 frt 45¹/₂ kr.
tökekövetelés és jár. iránti végrehajtási
ügyében az árverést Kadits Száva késedel-
mes fizető árverési vevő kárára és veszé-
lyére elrendelte.

Ennek folytán a nbecskereki kir. tör-
vényszék területében levő Szerb-Ittebe
községi 296. sz. tkvben 560-561/a hrsz.
alatt felvett 287 ö. i. számú ház 235
□-öl beltelekkel 400 frt kikiáltási árban 1897.
évi márczius hó 23-ik (huszonhárom) napján
d. e. 10 órakor Szerb-Ittebe községházánál
megtartandó nyilvános árverésen a kö-
vetkező feltételek alatt fog eladás alá
kerülni.

1. Ha a megállapított kikiáltási áron
felül ígéretet senki sem tenne, az árverésre
kittüzött birtok szükség esetén a kikiáltási
áron alul is el lesz adandó.

2. Árverezni kívánók tartoznak az ingat-
lan kikiáltási árnak 10⁰/₀-át, vagyis 40
frtot készpénzben, vagy az 1881. évi
LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal
számított s az 1881. évi november hó
1-én 3333. sz. a. kélt m. kir. ig. miniszt.
rendelet 8. §-ában jelölt óvadékképes
értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni,
vagy az 1881. évi LX. t. cz. 170. §-a
értelmében a bánatpénznek a bíróságnál
történt előleges elhelyezéséről kiállított
elismervényt átszolgáltatni.

Az árverési feltételek többi pontjai a
hivatalos órák alatt ezen kir. törvszék
tkvi irattárában s Szerb-Ittebe község
előljárásgánál megtekinthetők.

Kelt a nagybecskereki kir. törvszék
tkvi hatóságánál, 1897. évi január hó 31-én.

Kiss,

kir. tvszki bíró.

303-1.1

4174. ki. szám. 1897.

304-1.1

Hirdetmény.

Az 1883. évi XLIV. t. cz. 55. §. ér-
telmében mindazon adóköteles városi pol-
gárok, kik az 1897. évi I. negyedre esedé-
kes, avagy az előbbi időtől hátralékos állami
és községi adójukat és egyéb közöltségbeli
tartozásaikat 1897. évi február hó 15-ig a
városi adóhivatalba be nem fizették, ezennel
hivatalosan megintetnek, miszerint fent-
említett adóbeli tartozásaikat azonnal és
annyival is inkább lefizessék, mert ellen-
kező esetben azok végrehajtás utján fog-
nak behajtatni.

Kelt Nagybecskereken, 1897. márcz.
hó 4-én.

Dr. Grandjean József,
polgármester.

K ö h ö g é s,

rekedtség és elnyálkásodás ellen legjobb ha-
tású szer a R É T H Y féle

PEMETEFÜ-CZUKORKA,

mely ezen bajokat gyorsan megszünteti. Kapható
minden gyógyszerertárban. Egy doboz ára 30 kr.,
5 dobozzal 1 frt 50 krért bérmentve küld

Rethy Béla,
gyógyszerész
Békes-Csabán.

98-7.7

Az écskai uradalom faiskoláiban 1, 2,
3 és 4 éves magról nevelt, többször
átültetett

jávor-, kőris- és akácza

olcsó áron beszerezhető. — Bővebbet

302-6.2 a jószágfelügyelőség.

A Nádor- és Jenőherczeg-utca sar-
kán egy

3 szobából

álló szép lakás kiadó. — Bővebbet

246-x.9

Fuchs Sándornál.

Egy helybeli nagyobb tizletben alkal-
mazott fiatal ember hajlandó naponkint
2-2 órai

irodai munkát

elfogadni szerény igények mellett.

Bővebbet a kiadóhivatalban. 306-1.1

Van szerencsém a n. é. közönséget
értesíteni, hogy itt helyben (Dr. Milos-féle
házban)

mérnöki irodát

nyitottam, hol minden e szakmába vágó
munkát elvállalok.

Tisztelettel

Winter Miksa,

okl. mérnök.

305-3.1

Prince of Wales
Extra-Sec.

A legnagyobb kítunte-
tésekben részesített,
kiváló magyar

pezsgő.

Főraktár:

Heidgger Ödön

fűszer- és csomage-keres-
kedés,
Nagybecskerek.

214-20.13

◆ Telefon 35. szám. ◆

◆ Telefon 35. szám. ◆

KURLÄNDER IMRE

Nagybecskerek, Korona-utca 585/II. szám, a gőzmalommal szemben.

Elsőrendű

száraz tűzifa

azonkívül valódi szagtalan

porosz kőszén

Wildenscheinsegen-Richterhof-féle bányákból.

28-28.23

Richter-féle Horgony-Pain-Expeller Liniment. Capsici comp.

Ezen hirneves háziaszer ellentállt az idő megpróbálásának, mert
már több mint 27 év óta megbízható, fájdalomcsillapító bedörzsö-
lésként alkalmaztatik köszvénynél, csúznál, tagszagatásnál és meg-
hüléseknél és az orvosok által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban
rendeltetik. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakorta Horgony-
Liniment elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem igazi népszerű
házaszer, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr.,
70 kr. és 1 frt. üvegenkénti árban majdnem minden gyógy-
szertárban készletben van; főraktár: Török József
gyógyszerésznél Budapesten. Bevásárlás alkalmával igen
övtatosak legyünk, mert több kisebbbértékű utánzat van
forgalomban. Ki nem akar megkárosodni, az minden
egyed üveget „Horgony“ védjegy és Richter cégjegyzés
nélkül mint nem valódit utasítsa vissza.

• RICHTER F. AD. és társa, cs. és kir. udvari szállítók, RUDOLSTADT.

Raktár: N.-Becskereken, Benkovits Mihály gyógyszerertárban.

18-47.16